

HÅNDBOK FOR Å SIKRE ET GODT PSYKOSOSIALT SKOLEMILJØ

INNHOLDSFORTEGNELSE

Forord	1
Definisjon av et godt psykososialt skolemiljø.....	1
Opplæringsloven § 12-2 til 12-4	2
Aktivitetsplikt.....	2
Å avdekke.....	2
Sårbare elever	3
Tiltak	3
Foreldreinvolvering	3
Skjerpet aktivitetsplikt; Opplæringsloven § 12-5.....	4
Aktivitetsplan etter Opplæringsloven § 12-4	4
Definisjoner.....	5
Krenkende atferd	5
Mobbing	5
Konflikter	5
Krenkende atferd	5
Vold.....	6
Fysisk vold	6
Psykisk vold	6
Materiell vold	6
Digital vold.....	6
Vitne til vold.....	6
Diskriminering	7
Rasisme	7
Utestenging.....	7
Uthenging	7
Enkeltstående hendelser	7
Seksuell trakassering	7
Netthets.....	7
Tvang og makt.....	8
Vold og trusler.....	8
Å gripe inn – bruk av makt og tvang.....	8

Bruk av nødrett.....	8
Registrering av avvik	9
AKTIVITETSPLAN – Opplæringsloven § 12-4	10
REGISTRERING AV SKADE - ELEV	12
REGISTRERING AV SKADE - ANSATT.....	13
REGISTRERING AV BRUK AV TVANG	14

Referanser

ELVETUN SKOLE - 2024

Forord

I forskrift for Miljø og helse, fra Helsedirektoratet, fremkommer det at psykososiale forhold viser til mellommenneskelige forhold i skolen. Alle elever i grunnskole og videregående skole har rett til et godt psykososialt miljø som fremmer helse, trivsel og læring. Denne forskriften i tillegg til §§ 12-1 og 12-3 i opplæringsloven skal sikre dette ([Miljø og helse i skolen - Helsedirektoratet](#)).

Opplæringslovens §12 omtaler elevenes rett til et trygt og godt skolemiljø som fremmer helse, trivsel og læring. Skolen skal ha nulltoleranse mot krenking, mobbing, vold, diskriminering og trakassering. I lovteksten ligger en klar føring om at skolen skal forebygge at retten til et trygt og godt skolemiljø ikke brytes ([Lov om grunnskoleopplæringa og den vidaregåande opplæringa \(opplæringslova\) - Kapittel 12 Skolemiljøet til elevane - Lovdata](#)).

Dyrøy kommune og Elvetun skole, jobber målrettet med å sikre elevene rettigheter beskrevet i Opplæringsloven. Håndbok for å sikre et godt psykososialt skolemiljø er et ledd i kvalitetssikring og systematisering av den jobben som allerede gjøres. Denne håndboken henger tett sammen med Håndbok for skolenærvær; og vi tenker at økt skolenærvær bidrar til et godt psykososialt skolemiljø.

Håndboken gir både teoretiske forklaringer, viser til lovverket og inneholder i tillegg maler med praktiske forklaringer. Å benytte omforente maler bredt i den jobben som gjøres i forhold til enkeltelever og grupper på Elvetun skole bidrar til å synliggjøre felles, målrettet innsats for den enkelte.

Malene som fylles ut i forhold til hver enkelt elev vil lagres i Visma Flyt, Sikker sak, under fanen til den aktuelle eleven. Dette gir alle parter informasjon i sanntid, og styrker informasjonsflyt og mulighetene for kommunikasjon mellom skole og hjem.

Definisjon av et godt psykososialt skolemiljø

På bestilling fra Djupedals-utvalget (2014) utarbeidet Nasjonalt senter for læringsmiljø og atferdsforskning et notat som Elvetun skole støtter seg til i definisjonen av hva et godt psykososialt skolemiljø er.

Opplevelsen av at det psykososiale skolemiljøet er godt avgjøres av individuelle faktorer hos eleven, og er knyttet tett opp til sentrale behov hos enkeltelevne. Vi snakker dermed om at elevene skal oppleve at skolemiljøet skal oppfylle, og ikke true sentrale behov hos den enkelte.

Eksempler på sentrale menneskelige behov kan være:

- Behov for trygghet og sikkerhet

ELVETUN SKOLE - 2024

- Behov for tilknytning
- Behov for kompetanse
- Behov for selvstendighet og autonomi. I forhold til dette punktet snakker vi om at elevene har et behov for å være aktør i sitt eget liv, og ha mulighet til å påvirke eget læringsarbeid og samhandling med lærere og medelever.
([notat til djupedalsutvalget april 2014-2.pdf \(regjeringen.no\)](#)).

Opplæringsloven § 12-2 til 12-4

Opplæringslovens § 12-2 sier følgende: «Alle elever har rett til et trygt og godt skolemiljø som fremmer helse, inkludering, trivsel og læring.» Det heter videre i § 12-3 at skolen skal ha nulltoleranse mot krenking som mobbing, vold, diskriminering og trakassering.

§ 12-4 handler om plikten til å sikre et trygt og godt psykososialt skolemiljø; aktivitets- og dokumentasjonsplikt. Det innebærer at **alle** som arbeider på skolen skal følge med på hvordan elevene har det. **Alle** har plikt til å gripe inn mot krenkende atferd som mobbing, vold, diskriminering og trakassering.

Dersom en ansatt har mistanke om at en elev ikke har det trygt og godt på skolen skal rektor informeres.

Se følgende link for hele lovteksten: [Lov om grunnskoleopplæringa og den vidaregåande opplæringa \(opplæringslova\) - Kapittel 12 Skolemiljøet til elevane - Lovdata](#)

Aktivitetsplikt

For å sikre at elevene har et trygt og godt skolemiljø, har skolen aktivitetsplikt etter Opplæringslovens § 12-4.

Aktivitetsplikten inntreffer når en elev opplever å ikke ha det godt på skolen, også når årsaken ligger utenfor skolen.

Formålet med aktivitetsplikten er å sikre at skolen handler raskt og riktig når en elev ikke har det trygt og godt på skolen. Skolen har dokumentasjonsplikt i enkeltsaker.

Skolens aktivitetsplikt er delt inn i 5 delplikter:

- Plikt til å følge med.
- Plikt til å gripe inn.
- Plikt til å varsle.
- Plikt til å undersøke.
- Plikt til å iverksette tiltak og evaluere.

Aktivitetsplikten innebærer at skolen skal sørge for elevens medvirkning; elevene skal høres og hensynet til barns beste skal være førende for skolens arbeid.

Å avdekke

For å kunne oppdage at elever ikke har det trygt og godt på skolen må det arbeides systematisk for å kartlegge og avdekke hva som skjer mellom elevene. Undersøkelsene kan

ELVETUN SKOLE - 2024

gjøres via klassemiljøundersøkelser; «Klassetrivsel», elevsamtaler og systematiske observasjoner.

Sårbare elever

Skolen har et særlig ansvar ovenfor sårbare elever. Disse elevene har særlig risiko for å bli utsatt for mobbing og andre krenkelser. Når elever er i en sårbar situasjon, er det viktig at skolen gjenkjenner og forstår.

Sårbarhetsfaktorer kan være:

- **Individuelle:** sykdom, diagnoser, temperament og språkvansker.
- **Familie:** omsorgssvikt, psykisk sykdom, samlivsbrudd, rus og høyt konfliktnivå.
- **Jevnaldrende:** mobbing, utfordring i å etablere og bli i stabile vennerelasjoner.
- **Miljøet:** fattigdom, kriminalitet og mangel på sosialt nettverk.

Det er viktig å ha med seg at sårbarhet henger sammen med utrygghet.

Mulige kjennetegn på sårbarhet:

- Elevens religion.
- Seksuelle orientering.
- Kjønnsuttrykk.
- Funksjonsevne.
- Atferdsvansker.
- Sosio-emosjonelle vansker eller forhold ved elevens familie eller hjemmesituasjon.
- Eleven har tidligere vært utsatt for krenkelser.

Det er viktig å være klar over at noen elever kan være utagerende, andre lukker fortvilelse, utrygghet og sårbarhet inni seg og blir stille. Andre kan gi uttrykk for at alt er fint.

Tiltak

Samtaler er et godt utgangspunkt for utarbeiding av tiltak, men forutsetter at eleven har tillit til den voksne. Noen barn trenger lengre tid før de er trygge nok til å snakke åpent med voksne. Det er alltid den voksne som har ansvaret for å utvikle en positiv relasjon.

Foreldreinvolvering

Det er viktig at skolen strekker seg langt for å etablere et godt samarbeid med foresatte. I samarbeidet er det barnets beste som er felles mål.

I noen sammenhenger må skolen være forsiktig i sine uttalelser til foresatte. Avklaring med eleven først er viktig, særlig i saker hvor det er mistanke om vold, overgrep eller annen omsorgssvikt hjemme.

Meldeplikt til barneverntjenesten er regulert i Opplæringsloven § 24-3.

ELVETUN SKOLE - 2024

Skjerpet aktivitetsplikt; Opplæringsloven § 12-5

I saker der ansatte krenker elever er aktivitetsplikten skjerpet. Lovverket fremholder at dersom en ansatt på skolen, får mistanke om eller kjennskap til at en annen ansatt på skolen utsetter en elev for krenkende atferd som mobbing, vold, diskriminering og trakassering, så skal vedkommende straks varsle rektor. Dersom den som krenker er i skoleledelsen så skal skoleeier umiddelbart varsles.

Aktivitetsplan etter Opplæringsloven § 12-4

Etter aktivitetsplikten skal skolen lage en skriftlig aktivitetsplan når det skal gjøres tiltak i en sak som angår elevens skolemiljø. Denne planen er skolens arbeidsdokument, men skal utarbeides i samarbeid med eleven den omhandler. Foresatte har rett til å få informasjon om planen, og få innsyn i planen. Aktivitetsplanen oppbevares i elevmappen, på «Sikker sak» i Visma Flyt, med tittelen: Aktivitetsplan.

Det arbeidet som skolen gjør skal dokumenteres i aktivitetsplanen. Her skal det fremkomme at skolen jobber forsvarlig, hensiktsmessig og etterprøvbart. Det føres egen logg slik at skolen kan dokumentere oppfølging av aktivitetsplanen og utviklingen i saken.

(<https://www.minskole.no/>)

Alle ansatte som jobber på skolen, har oppfølgingsansvar i forhold til planens oppgaver. Aktivitetsplanen er et levende dokument og vil definere hvem som har ansvar for å følge opp de definerte tiltakene. Som et ledd i å sikre at planen blir fulgt opp og jobbet med så vil ansatte via Visma Flyt få informasjon om de aktivitetsplanene de har et særlig ansvar for.

I praksis betyr dette at ansatte skal holde seg fortløpende orientert om aktivitetsplanenes oppgaver og tiltak. I de tilfellene hvor ansatte registrerer situasjoner som er omtalt, så skal vedkommende utføre de definerte oppgavene. I etterkant av dette skal det lages et notat nederst i aktivitetsplanen. I notatet skal det fremkomme følgende punkter:

- Dato
- Kort beskrivelse av situasjonen
- Hva ble gjort
- Hvem utførte oppgaven
- Er foresatte informert
- Lagre notatet

De andre; eleven, foresatte og ansatte, som har fått tilgang til aktivitetsplanen vil da få tilgang til ny informasjon, og er orientert om hvordan Elvetun skole jobber med planarbeidet.

Se mal for aktivitetsplan.

Definisjoner

Krenkende atferd

Krenkende atferd er en fellesbetegnelse på alle former for atferd som er uoverlagt eller tilsiktet og rammer andre mennesker fysisk eller psykisk. Krenkende atferd kan skje som enkelthandling eller gjentatt handling. Krenkende atferd er handling som utføres uten respekt for andres integritet. Det er viktig å understreke at denne bestemmelsen handler om all krenkende atferd. Mobbing, vold, rasisme og diskriminering er bare eksempler på krenkende ord eller handlinger (Opplæringsloven §12).

Loven gjelder også andre former for krenkende ord eller handlinger, slik som negative, enkeltstående utsagn om en persons utseende, klær, sko, dialekt osv. Krenkende handlinger dekker også enkelte former for unnlattelse. Et eksempel er en elev som blir systematisk utelatt fra lek og andre sosiale sammenhenger blant elevene.

Mobbing

Gjentatt negativ eller «ondsinn» atferd fra en eller flere, rettet mot en elev som har vanskelig for å forsvare seg. Gjentatt erting på en sårende og ubehagelig måte er også mobbing (Utdanningsdirektoratet).

Mobbing er negativ atferd, fysisk, verbal, isolering og utestengelse over tid mot en som ikke kan forsvare seg. Det er ubalanse i styrkeforholdet (Olweus og Roland 1983).

I artikkelen «På vei mot en ny forståelse av mobbing i et folkehelseperspektiv» fremkommer følgende definisjon på mobbing:

«Mobbing av barn er handlinger fra voksne og/eller barn som hindrer opplevelsen av å høre til, å være en betydningsfull person i fellesskapet og muligheten til medvirkning (Ingrid Lund, Ane Helgeland og Vilibor Bobo Kovač).

[På vei mot en ny forståelse av mobbing i et folkehelseperspektiv \(utdanningsforskning.no\)](https://www.utdanningsforskning.no/vei-mot-en-ny-forstaelse-av-mobbing-i-et-folkehelseperspektiv)

Konflikter

Konflikter er uoverensstemmelser mellom to eller flere parter, som fremkaller spenninger hos den enkelte (Videløv, 2008).

Konflikter er ikke det samme som uenighet. Det er noe som pågår over tid, og er en mellommenneskelig uoverensstemmelse mellom enkeltpersoner eller grupper.

Krenkende atferd

Krenkende ord eller handlinger som vold, rasisme, diskriminering, negativt kroppsspråk og utestengelse. Dette er ord og handlinger som barn eller unge opplever som krenkende for verdighet og integritet, eller som gjør at de føler seg ekskludert fra et fellesskap.

ELVETUN SKOLE - 2024

Vold

Dyrøy kommune har sammen med Bardu, Lavangen, Salangen, Senja og Sørreisa utarbeidet en Interkommunal handlingsplan mot vold i nære relasjoner, 2022-2025 ([Microsoft Word - Våge å se tørre å spørre 2022-2025 med bakside \(custompublish.com\)](#)).

Planen støtter seg til psykolog Per Isdal (2001) sin definisjon av vold: «Vold er enhver handling rettet mot en annen person som gjennom at denne handlingen skader, smerter, skremmer eller krenker, får denne personen til å gjøre noe mot sin vilje eller slutte å gjøre noe den vil.»

Vold forekommer i ulike former. I interkommunal handlingsplan mot vold i nære relasjoner defineres et bredt utvalg på side 6. Vi har valgt å presentere noen eksempler her, hentet fra Interkommunal plan:

Fysisk vold

Et bredt spekter av handlinger som innebærer bruk av fysisk makt for å skade, krenke eller kontrollere. Eksempel på dette kan være slag, spark, kvelertak eller lugging (Interkommunal handlingsplan for vold i nære relasjoner).

Psykisk vold

Bruk av ord eller handling som skremmer, truer, krenker eller kontrollerer. Eksempelvis trusler, kritikk, ydmykelse, utspørring, kontroll over andres profiler på sosiale media eller mobiltelefon, eller økonomisk kontroll.

Psykisk vold kan også være fravær av handling, som for eksempel taushet, neglisjering og isolering.

Materiell vold

En atferd rettet mot gjenstander i hensikt å skade, skremme eller krenke, eksempelvis ved å ødelegge gjenstander, slag/spark i vegger, dører og liknende.

Digital vold

Trusler og trakassering på digitale plattformer; overvåking via sosiale media, krenkende meldinger, bilder og filmer postet på nett.

Vitne til vold

For barn er det å være vitne til vold like skadelig som å bli utsatt for vold.

ELVETUN SKOLE - 2024

Diskriminering

Diskriminering innebærer at en person blir dårligere behandlet eller trakassert med bakgrunn i eksempelvis kjønn, funksjonsdyktighet, trosbekjennelse, hudfarge og nasjonal eller etnisk opprinnelse.

Diskrimineringen kan fremkomme både direkte og indirekte

Rasisme

Begrepet omfatter diskriminering på grunn av hudfarge, nasjonalt eller etnisk opphav. Definisjonen rommer krenkende ord og handlinger som enkeltstående ytringer om utseende eller funksjonshemninger.

Utestenging

Utestenging innebærer å bli holdt utenfor en gruppe eller klasse hvor man naturlig hører til.

Uthenging

Innebærer at personer blir omtalt med den hensikt å skade eller krenke vedkommende.

Enkeltstående hendelser

Kan eksempelvis være å bli krenket med ord og/eller handlinger uten at det skjer flere ganger.

Seksuell trakassering

Begrepet innebærer å få uønsket oppmerksomhet og handling som er plagsom og skadelig for den som blir utsatt. Alle former for trakassering er en maktdemonstrasjon, hvor nedverdiggelse eller fornedring på grunn av kjønn er det sentrale. Det er den personen som oppfatter seg som utsatt for seksuell trakassering som har rett til å definere hva som er uønsket seksualisert oppmerksomhet.

Mennesker har ulike grenser for hva som oppleves som krenkende, og det er elevens egen oppfatning av å bli krenket som bestemmer i hvilken grad ord eller handlinger kommer inn under definisjonen.

Netthets

Netthets kalles også digital mobbing når en person sender krenkende eller truende meldinger på sosiale medier. Dette kan foregå i det skjulte og være anonymt. Eksempler på netthets kan være å sende sårende eller stygge meldinger og bilder direkte til en person, eller å spre innholdet slik at mange kan se det.

ELVETUN SKOLE - 2024

Tvang og makt

Ifølge naku.no (<https://naku.no/kunnskapsbanken/tvang-og-makt>) defineres tvang og makt som de tiltakene som tjenestemottaker motsetter seg, eller som er så inngripende at de uansett må regnes som bruk av tvang og makt. Tvang og makt skal bare benyttes der det er faglig og etisk forsvarlig, og først etter at andre tiltak og løsninger er forsøkt.

Vold og trusler

Hva som oppleves som vold og trusler kan variere fra arbeidsplass til arbeidsplass, fra person til person. Det er derfor viktig at arbeidsgiver og ansatte blir enige om felles definisjon for disse begrepene. Dette er viktig for å kunne fange opp alle de volds- og trussel relaterte belastningene som de ansatte utsettes for i forbindelse med arbeidet.

Definisjonene må omfatte alle typer vold og trusler som knyttes til arbeidet og rollen den ansatte har. Dette gjelder både på arbeidsstedet, på fritiden, ansikt til ansikt, på telefon, skriftlig og gjennom ulike digitale kanaler.

Arbeidstilsynet definerer vold og trusler slik: «hendelser hvor arbeidstakerne blir fysisk eller verbalt angrepet i situasjoner som har forbindelse med deres arbeid, og som innebærer en åpenlys eller antydning trussel mot deres sikkerhet, helse eller velvære.»

Arbeidstilsynet sier at vold og trusler ikke skal behandles som et problem bare for den enkelte arbeidstaker, men som et arbeidsmiljøproblem som angår hele virksomheten.

Videre understreker de at vi må være oppmerksomme på at også hyppige, mindre alvorlige hendelser kan gi store helsemessige konsekvenser på sikt.

<http://arbeidstilsynet.no/tema/vold-og-trusler/>

Selv om definisjonen omhandler arbeidshverdagen til voksne, så er definisjonene like gyldige ovenfor barn og unge. Det vil derfor være naturlig å benytte dem ovenfor elevenes opplevelser i skolehverdagen.

Å gripe inn – bruk av makt og tvang

I mange tilfeller kan plikten til å gripe inn kunne innebære bruk av fysisk makt og tvang. Dette kan eksempelvis skje når slåsskamper skal stoppes.

Opplæringsloven gir ikke hjemmel til bruk av fysisk makt og tvang ovenfor elever. Dette blir støttet av Barneloven § 30 tredje ledd og Barnekonvensjonen art. 19. og art. 28.

Bruk av nødrett

Bruk av nødrett er definert i Straffeloven § 17: «En handling som ellers vil være straffbar, er lovlig når

- a) den blir foretatt for å redde liv, helse, eiendom eller en annen interesse fra en fare for skade som ikke kan avverges på annen rimelig måte, og
- b) denne skaderisikoen er langt større enn skaderisiko ved handlingen.»

[Lov om straff \(straffeloven\) - Kapittel 3. Grunnvilkår for straffansvar - Lovdata](#)

ELVETUN SKOLE - 2024

Registrering av avvik

Som et ledd i å sikre ansatte og elever i forhold til vold, trusler om vold i tillegg til bruk av tvang så skal alle situasjoner registreres på egne skjema. Denne ordningen vil vare frem til digital registrering i Compilo tas i bruk.

I forhold til elever så fylles skjemaene (om vold og bruk av tvang) ut, som førsteutkast og som et internt dokument. Skjemaene lagres på Visma Flyt, under fanen «Sikker sak», Skademelding eller bruk av tvang, på den enkelte elev. I etterkant av slike hendelser tar skolen kontakt foresatte, og eventuelt inviterer inn til dialog om situasjonen rundt eleven.

Det er viktig at skolen gjør undersøkelser om hendelsene kommer inn under § 12-4, og om aktivitetsplan skal utarbeides. I dette arbeidet er det viktig at elev og foresatte deltar, og at det etableres en god og trygg dialog og relasjon mellom hjem og skole.

Alle elever som utsettes for vold og trusler om vold skal ivaretas av de voksne som er til stede i etterkant av hendelsen. Foresatte skal varsles og det gjøres vurdering om skaden er av en slik art at undersøkelse hos lege er nødvendig. Eleven følges opp i etterkant av hendelsen.

Når det gjelder ansatte så registreres de seg i «Compilo» og på skjema: Skade ansatte. Kopi av skjemaene leveres til enhetsleder. Enhetsleder/rektor og øvrige skoleledelse har ansvar for å følge opp ansatte som utsettes for vold og trusler om vold i skolen og på SFO.

AKTIVITETSPLAN – Opplæringsloven § 12-4

Elevers navn:	Klasse:
Varslet av:	Varslet til:
Dato for varsling:	
Dato for utarbeidelse av aktivitetsplan: Innen 5 virkedager etter varsling	

Kort beskrivelse av utfordringer knyttet til elevens psykososiale miljø:
Hovedmål:

Gjennomføringsperiode: Fra dato – til dato (evalueringen skal skje før utgangen av gjennomføringsperioden)
Ansvarlig for gjennomføringen: hvem på skolen har hovedansvar for oppfølgingen
Evalueringsdato: Dato for evalueringsmøtet, sted og hvem som skal delta

ELVETUN SKOLE - 2024

TILTAK		
De voksne skal følge med i timene: I punktene nedenfor skal det beskrives hvordan eleven (og foresatte) skal registrere/ oppleve at skolen jobber planmessig opp mot hovedmålet. Hvordan skal de oppleve positiv endring. Punktene skal være korte, tydelige og beskrivende. <ul style="list-style-type: none">••		
De voksne skal følge med i overgangssituasjoner, eksempelvis i gangen: <ul style="list-style-type: none">••		
De voksne følger med i friminuttene: <ul style="list-style-type: none">••		
De voksne skal gripe inn: <ul style="list-style-type: none">••		
Elevens opplevelse: <ul style="list-style-type: none">••		
Tett samarbeid mellom skole og hjem: <ul style="list-style-type: none">••		
Oppfølging av aktivitetsplanen (logg): Her føres logg over samtaler/jobbeøkter/situasjoner som hører inn under aktivitetsplanens beskrevne utfordring, mål og tiltak.		
Dato:	Samtaler/jobbeøkter/situasjoner	Initialer

REGISTRERING AV SKADE - ELEV

Dato:	Hvem ble skadet:	Hvem utførte skaden:
Dato	Navn på skadet person	Navn på den som utførte skaden
Skade type; slag, spark, klyping, spyting, lugging, med gjenstand eller annet:		
Type skade		
Er skaden synlig; beskriv kort:		
Beskriv skaden		
Er lege kontaktet:		
Klikk eller trykk her for å skrive inn tekst.		
Er rektor informert:		
Klikk eller trykk her for å skrive inn tekst		
Signatur:		
Navn med blokkbokstaver		

REGISTRERING AV SKADE - ANSATT

Dato:	Hvem ble skadet:	Hvem utførte skaden:
Dato	Navn på skadet person	Navn på den som utførte skaden
Skade type; slag, spark, klyping, spyting, lugging, med gjenstand eller annet:		
Type skade		
Er skaden synlig; beskriv kort:		
Beskriv skaden		
Er lege kontaktet:		
Klikk eller trykk her for å skrive inn tekst.		
Er rektor informert:		
Klikk eller trykk her for å skrive inn tekst		
Signatur:		
Navn med blokkbokstaver		

REGISTRERING AV BRUK AV TVANG

Dato:	Hvem var til stede:		Hvor lenge varte tvangsbruken:	
Dato	Navn1	Navn2	Start: Tidspunkt Start	Slutt: Tidspunkt Slutt
Situasjonsbeskrivelse				
Beskriv situasjonen her				
Årsak til bruk av tvang:				
Begrunnelse her				
Beskrivelse av tvang/tvangsvirkemidler/tvangsmidler:				
Beskrivelse her				
Hvem er informert:				
Rektor: ☐	Foresatte: ☐	Barnevernet: ☐	Politi: ☐	
Når: Dato	Når: Dato	Når: Dato	Når: Dato	
Tilknyttede skjema:				
Skade ansatt: ☐	Skade inventar: ☐	Skade medelev: ☐	Skade eiendel medelev: ☐	
Signatur:				
Navn med blokkbokstaver				

ELVETUN SKOLE - 2024

Referanser

Helsedirektoratet

[Miljø og helse i skolen - Helsedirektoratet](#)

Interkommunal handlingsplan mot vold i nære relasjoner, 2022–2025

[Microsoft Word - Våge å se tørre å spørre 2022-2025 med bakside \(custompublish.com\)](#)

Isdal, Per

(2001) Meningen med volden

Lovdata.no

Opplæringsloven [Lov om grunnskoleopplæringa og den vidaregåande opplæringa \(opplæringslova\) - Kapittel 12 Skolemiljøet til elevane - Lovdata](#)

Min skole

<https://www.minskole.no/>

Utdanningsforskning.no

[På vei mot en ny forståelse av mobbing i et folkehelseperspektiv \(utdanningsforskning.no\)](#)

Institutt for psykisk helse

<https://naku.no/kunnskapsbanken/tvang-og-makt>

Nasjonalt senter for læringsmiljø og atferdsforskning Universitetet i Stavanger:

[notat til djupedalsutvalget april 2014-2.pdf \(regjeringen.no\)](#)

Håndboken revideres hvert skoleår